

รายงานการศึกษาตนเอง

(Self Study Report : SSR)

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

เพื่อการตรวจสอบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัย

ระหว่างวันที่ 30-31 กรกฎาคม 2546 และ
วันที่ 1 สิงหาคม 2546

คำนำ

รายงานการศึกษาตนเอง (Self Study Report) ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเป็นข้อมูลสำหรับการตรวจสอบคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง สำหรับวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในนั้น เพื่อให้ทราบถึงการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยว่ามีระบบและกลไกรับผิดชอบตามองค์ประกอบคุณภาพการศึกษาทั้ง 9 ด้าน และผลการดำเนินงานของระบบและกลไกดังกล่าวให้ผลตามดัชนีวัดคุณภาพ อันจะเป็นแนวทางเพื่อการปรับปรุงคุณภาพด้านต่างๆ ของมหาวิทยาลัยให้สูงขึ้นต่อไป

ในรายงานฉบับนี้ ประกอบด้วยข้อมูลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงด้านการเรียนการสอน การบริการวิชาการ การวิจัย การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม การบริหาร เป็นหลัก นอกจากนี้ยังรวมถึงข้อมูลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการในพันธกิจ โดยรายงานผลการปฏิบัติงานเหล่านี้แยกตามองค์ประกอบคุณภาพการศึกษา 9 ด้านตามเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย เพื่อให้รายงานการศึกษาตนเองมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย จึงใช้การอ้างอิงเป็นหลักทั้งจากเอกสารที่เป็นรูปเล่มและจากข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสารสนเทศ

รายงานการศึกษาตนเองฉบับนี้ เป็นการศึกษาดูตนเองในช่วงตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2545 จนถึงปัจจุบัน อย่างไรก็ตามในบางกรณีได้อ้างอิงถึงข้อมูลของปีก่อนหน้านี้ไว้ด้วย เพื่อเป็นการเปรียบเทียบให้เห็นการเปลี่ยนแปลงในเรื่องนั้น ในเวลาที่ผ่านมา

(รองศาสตราจารย์ ดร. วันชัย ศิริชนะ)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

กรกฎาคม 2546

ส่วนที่ 1 ส่วนนำ

1. ชื่อ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
2. ที่ตั้ง 333 หมู่ 1 ตำบลท่าสูด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
3. ประวัติความเป็นมา

การจัดตั้งมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่จังหวัดเชียงราย เพื่อเป็นการสืบสานพระราชปณิธานของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรภาคเหนือของประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดเชียงรายซึ่งเป็นที่ตั้งโครงการพัฒนาดอยตุงและพระตำหนักดอยตุง ทั้งนี้ประกอบกับการเติบโตและความเปลี่ยนแปลงสภาพโดยทั่วไปของภาคเหนือของประเทศไทยในด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง อันมีเชียงรายเป็นศูนย์กลางความเจริญใหม่ (New Growth Center) ของภาคเหนือตอนบน ซึ่งเป็นศูนย์กลางการพัฒนาในอนุภาคลุ่มน้ำโขง จึงจำเป็นต้องมีการผลิตบุคลากรสาขาต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความเจริญเติบโตและความต้องการของท้องถิ่น ประเทศชาติและภูมิภาค จากเหตุและปัจจัยดังกล่าว ทำให้จังหวัดเชียงรายได้ริเริ่มโครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยที่เชียงราย โดยมีคณะกรรมการที่มาจากกรมการมีส่วนร่วมของประชาชน ราชการและนักวิชาการได้นำเสนอการจัดตั้งมหาวิทยาลัยให้กับรัฐบาลเพื่อพิจารณาและได้ติดตามเรื่องนี้อย่างต่อเนื่อง

ในวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2538 สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีสวรรคต คณะกรรมการรณรงค์จัดตั้งมหาวิทยาลัยร่วมกับทางราชการจังหวัด ได้จัดทำโครงการเสนอรัฐบาลให้จัดตั้งมหาวิทยาลัยขึ้นที่จังหวัดเชียงราย เพื่อสนองและสืบสานพระราชปณิธานในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีที่มีต่อจังหวัดเชียงราย วันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2539 นายณรงค์ วงศ์วรรณ ได้นำคณะกรรมการรณรงค์จัดตั้งมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้บริหารท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าพบนายกรัฐมนตรี (ฯพณฯ บรรหาร ศิลปอาชา) รองนายกรัฐมนตรี (ฯพณฯ พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ) และรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย (ฯพณฯ บุญชู ตรีทอง) เพื่อขอให้สนับสนุนโครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัย

5 มีนาคม พ.ศ. 2535 คณะรัฐมนตรีได้มีมติ "ให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาที่จังหวัดเชียงราย โดยอาศัยฐานะสถาบันราชภัฏเชียงรายขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยก็ได้" ทั้งนี้เพื่อเป็นอนุสรณ์สถานแห่งความจงรักภักดีของรัฐบาลและประชาชนที่มีต่อสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

จากมติดังกล่าวทบวงมหาวิทยาลัย ได้ดำเนินการวิเคราะห์การยกฐานะและดำเนินการกำหนดรูปแบบการบริหารและการพัฒนาวิชาการแล้วได้เสนอร่างพระราชบัญญัติภายใต้กรอบแนวความคิดที่อาจจะยกฐานะสถาบันราชภัฏเชียงรายขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

27 เมษายน พ.ศ. 2539 คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติในหลักการตามร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

20 สิงหาคม พ.ศ. 2539 เสนอคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ซึ่งต่อมาได้มีการยุบสภาผู้แทนราษฎรทำให้ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงตกไปตามกระบวนการตามรัฐสภา

เมื่อจัดตั้งรัฐบาลใหม่ โดยพลเอกชวลิต ยงใจยุทธ เป็นนายกรัฐมนตรี ทบวงมหาวิทยาลัย จึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงต่อคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง

13 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540 คณะกรรมการกลั่นกรอง ฝ่ายสังคมของรัฐบาล ได้มีมติให้ทบวงมหาวิทยาลัยจัดตั้งมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยใหม่ โดยไม่ยกฐานะสถาบันราชภัฏขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงฉบับใหม่ เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการตามร่างพระราชบัญญัติที่ทบวงมหาวิทยาลัยเสนอแล้วส่งให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาร่างและดำเนินการตามกระบวนการนิติบัญญัติต่อไป โดยแต่งตั้งให้รองศาสตราจารย์ ดร. วันชัย ศิริชนะ ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย เป็นประธานคณะกรรมการดำเนินงานจัดตั้งโดยเร็ว พร้อมทั้งแต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดตั้งมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงชุดต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540 ประชาชนชาวเชียงรายได้เรียกร้องให้จัดตั้งมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงโดยเร็วโดยมีการลงนามในสัญญาประชาคมให้รัฐบาลจัดตั้งมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงและคำยืนยันว่าจะเปิดดำเนินการได้ในปี พ.ศ. 2542 ซึ่งลงนามโดยรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย นายมนตรี ด่านไพบูลย์

29 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540 คณะรัฐมนตรีประชุมสัญจรที่จังหวัดเชียงรายมีมติให้มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงใช้พื้นที่บริเวณดอยแจ่ม จำนวน 4,997 ไร่ เป็นที่ตั้งมหาวิทยาลัย ขณะเดียวกันคณะกรรมการซึ่งจังหวัดเชียงรายตั้งขึ้นร่วมกับมูลนิธิส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดเชียงราย ได้รณรงค์หาทุนทรัพย์เพื่อเป็นค่าจัดทำถนนเข้าที่ตั้งมหาวิทยาลัย ตลอดจนชดเชยค่าที่ดินที่มีผู้ครอบครองอยู่ในบริเวณนั้น

25 กันยายน พ.ศ. 2541 รัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงและในปีเดียวกันนี้เอง มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงได้รับพระราชทานที่ดินจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว บริเวณไร่่ม่อนดินแดง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย อีกประมาณ 700 ไร่

1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542 สภามหาวิทยาลัยอนุมัติให้เปิดรับนักศึกษารุ่นแรกโดยเปิดรับ 2 สาขา คือ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ และสาขาวิชาเทคโนโลยีการอาหาร โดยมีนักศึกษารุ่นแรก จำนวน 62 คน

การเรียนการสอน ในระยะแรก ปีการศึกษา 2542 จัดการเรียนการสอนที่อาคารชั่วคราว โรงเรียนเทศบาล 6 สลากกินแบ่งรัฐบาลและได้ย้ายมาที่อาคารส่วนหน้าในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2542 เป็นต้นมา

ในปีการศึกษา 2543 มหาวิทยาลัยได้เปิดทำการสอนอีก 2 หลักสูตร คือ

1. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
 - สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
2. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต
 - สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์

ในปีการศึกษา 2543 ได้วางศิลาฤกษ์ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีน เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2543 เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการร่วมเฉลิมฉลองเนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพครบรอบ 100 ปี ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และเพื่อเป็นเครื่องหมายแห่งไมตรีจิตมิตรภาพของประเทศไทย และประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

ในปีการศึกษา 2544 มหาวิทยาลัยได้เปิดทำการสอนเพิ่มเติมอีก 2 หลักสูตร คือ

1. หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต
 - สาขาการจัดการการท่องเที่ยว
2. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต
 - สาขาเทคโนโลยีชีวภาพ

โดยในปีการศึกษา 2544 นี้ มหาวิทยาลัยได้เปิดใช้อาคารที่สร้างเสร็จแล้ว จำนวน 4 หลัง ประกอบด้วย อาคารเรียนรวม (C1) อาคาร โรงอาหาร นักศึกษา (D1) อาคารหอพักนักศึกษาหญิง และอาคารหอพักนักศึกษาชาย

ในปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยได้เปิดทำการสอน ในระดับปริญญาตรี

5 หลักสูตร คือ

1. หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต
 - สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
2. หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต
 - สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
3. หลักสูตรบัญชีบัณฑิต
 - สาขาวิชาการบัญชี
4. หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
 - สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์
5. หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
 - สาขาวิชาเทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศ

และปริญญาโท 1 หลักสูตร คือ

1. หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (MBA)
 - สาขาวิชาบริหารธุรกิจ